

**Nr 712**

Av herr Hedlund m. fl., om rättshjälp i administrativa mål.

(Lika lydande med motion nr 585 i Första kammaren)

Den som saknar erforderliga tillgångar för rättegång kan som bekant beviljas fri rättegång, vilket innebär att sådan parts rättegångskostnader i första hand betalas av statsverket. Som regel tillkommer denna rätt endast obemedlade och mindre bemedlade parter. Under år 1962 påbörjades emellertid en statlig utredning syftande till att även de som själva har förmåga att utge en del av rättegångskostnaden men för vilka kostnaden blir oskäligt betungande skall beredas erforderlig rättshjälp. Enligt direktiven för utredningen bör denna rättshjälp utformas så att det blir tillfredsställande praktiska möjligheter att väcka och utföra talan i underrätt och om så erfordras fullfölja och bevaka talan i högre rätt.

I mål där det allmänna för talan genom åklagare föreligger bl. a. om den misstänkte på grund av sakens beskaffenhet eller eljest icke anses kunna tillvarata sin rätt utan biträde föreskrift om att han skall erhålla en offentlig försvarare för vilken staten utger kostnaderna. Om den tilltalade icke fälls stannar denna kostnad slutgiltigt på statsverket. Även i övrigt kan den tilltalade som frikännes under vissa omständigheter tillerkännas ersättning för sina kostnader.

I rättegång vid allmän domstol är alltså i viss omfattning sörjt för såväl tillgång till erforderlig rättshjälp som för att den tilltalade om han frikännes är befriad från vissa omkostnader i målet.

Någon motsvarighet härtill finns i stort sett icke inom den administrativa processen, det må gälla administrativa frihetsberövanden, skatteprocesser och annat där ett påtagligt behov av rättshjälp kan föreligga eller där betydande belopp kan få offras för att vederbörande skall få sin rätt.

Det föreligger här en påtaglig brist i den enskilde medborgarens rättskydd av den beskaffenhet att åtgärder bör vidtagas för att avhjälpa denna brist.

Frågan är komplicerad och kräver en ingående utredning.

Under åberopande av ovanstående hemställas,

att riksdagen måtte begära en förutsättningslös utredning av frågorna huruvida och i vilken utsträckning medborgarna bör beredas

1) tillgång till erforderlig rättshjälp i skattemål eller mål

om administrativa frihetsberövanden och i administrativa processförfaranden i övrigt;

2) ersättning för utgivna kostnader i ärenden av den beskaffenhet som anges under punkt 1).

Stockholm den 26 januari 1964

*Gunnar Hedlund*

*Lars Eliasson*

*Nils G. Hansson*

i Sundborn

i Skegrie

*S. G. W. Wahlund*

*Sven Vigelsbo*

*Per Svensson*

i Stenkyrka

*Gustaf Svensson*

*Harald Larsson*

*Gunnar Larsson*

i Vä

i Hedenäset

i Luttra